

DR. BALOGH TIBOR
Egyetemi tanár D.Sc.
SZTE Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar
Szeged
Nyíregyházi Főiskola
Nyíregyháza

Buda Béla: Pszichoterápia Kapcsolat és kommunikáció

Buda Béla imponáló kötete 12 fejezetre és függelékre tagolódik.

Mindazt reprezentálja, amit a jeles oktató és kutató életművében a kapcsolat és a kommunikáció területén produkált.

Tekintettel a sokszínűsége és sokrétűsége, magam pusztán egyetlen tanulmányra kívánok reflektálni: a „Test és lélek – egy (ál)probléma (kultúr- és tudomány)története és relevanciája a mai pszichiátria szempontjából” címűre. (Természetesen eme áttekintésben ott lappang mindaz, amit a szerző egyebek mellett a gyógyítás szociokulturális háttéréről, a kogníció és szemantika struktúrájáról, dinamizmusáról rögzít.)

Az imént idézett értekezésre térve: már címe is kifejezi, milyen aktuális és komplex kérdéskör bemutatására vállalkozik Buda.

Artefaktuális meditáció-e a test-lélek paradigma firtatása? A szerző szerint a lélek negligálása egy különös dekonstrukció nyomán ideologikus jelleggel bír, s azzal a veszéllyel fenyeget, hogy a pszichiátriát az ideg- és elmegyógyászattal konfrontáltatják, utóbbit előnyben részesítve alárendelik/kiszorítják az előbbit.

A szerző – többek között Gadamerre, Kantra utalva – markáns tipologizálásokkal tekinti át a múltat és a jelent.

Olvasatomban a test–lélek, anyag–tudat, agy–elme dichotómiákat frappánsan sum-mázza. Listáit nyilván bővíthetnék: Bunge emergetizmusát, Eccles és Popper „három világ” szituálását szintén hozzárendelhetnék a Buda által leírtakhoz.

Osztom azon véleményét, amely szerint „Egészében ... a mai pszichiátriában a 'lelki' kirekesztődik, nincs a helyén”. (Vö.: id. mű 474. oldal)

Teljes egészében respektálható az a néhány tétel és javaslat, amelyet Buda proponál: nem ildomos, mert haszontalan a pszichiátriát zárt rendszernek tekinteni, nem célszerű, sőt egyenesen káros ellenséggé üldözni a pszichiátriát, s kár lenne sorsát pusztán a professzionális pszichiátereke bízni.

Természetesen nem tanácsos e szakmának sem elmenni a társadalmi mentalitás-módosulások mellett. Itt olyan terepnumon találjuk magunkat, amelyet pl. – a fiatalabbak közül – Schaub Gáborné kezdett ígéretesen pásztázni.

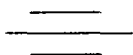
Azt, hogy mennyire tétellel bíró Buda ezen tanulmánya, azzal is okadatolhatom, mely-lyel a kiváló etológus, Csányi Vilmos „A lény és az őrző” című kötetében „A Halottember meséi”-ben lephet meg bennünket. Mi a lélek? Túléli-e a testet, s ha igen, hogyan? Szubtilis, alapvető dolgokról van szó.

Dicséret és elismerés illeti szerintem Buda Bélát azért, mert a mai magyarországi divattal olykor nyíltan szembe fordulva mondja a magáét, ami azért – szerencsére – nem csak az övé. Az, hogy megosztja velünk, köszönettel illelhető.

A kötet a Budától megszokottan szabatos, fellengzősségtől mentes, jó értelemben véve olvasható. Alapvető, sokak kezébe ajánlható. Amiket Freud, Ferenczi szerepéről, a rogers-i hullámról kibont, ahogy a nozológiai kategóriák buktatóiról, az antidepresszánsok és a placebo különös átfedéséről megfogalmaz, szerintem jelenleg tankönyvi korrektségű, pontosan orientáló.

A megnyerő küllemű, kivitelezésű mű az Akadémiai Kiadó gondosságát mutatja.

Buda Béla: Pszichoterápia. Kapcsolat és kommunikáció. Akadémiai Kiadó, 2004. 524 oldal.

KÓKAI GYULA

igazgató

Rókusi Általános Iskola

Szeged

Felhívás a „klebelsbergi” iskolákhoz

Gróf Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter a XX. század első felének legjelentősebb kultúrpolitikus. Ő terjesztette az országgyűlés elé és fogadtatta el „az 1926. évi VII. tc. a mezőgazdasági népesség érdekeit szolgáló népiskolák létesítéséről és fenntartásáról” szóló törvényt, amelynek értelmében öt év alatt több, mint 5000 oktatási objektumot (tantermet és tanítólakást) kellett felépíteni főként az ország keleti és déli területein. E törvényhez a VKM által kiadott végrehajtási utasítás nagyon határozottan rendelte el, hogy az új objektumokat a minisztérium által kijelölt melyik tanyákon és községekben kell felépíteni a központilag kidolgozott és kiadott, jellegzetes építési normák és tervek alapján.

A megvalósításhoz szükséges pénzügyi fedezet nagyobb részét az állam, a törvény által létrehozott Országos Népiskolai Alappal biztosítva vállalta, más részét a helyi érdekeltiségre rótták ki.

A nemzet példátlan áldozatkészségéből induló munka nagy lendülettel folyt, hiszen már az indulás évének októberében átadtak 361 külterületi iskolát és „Az 5000. népiskola ünnepélyes felavatása a kormányzó, Horthy Miklós és a kultuszminiszter, Klebelsberg Kuno jelenlétében 1930. október 25-én 14 órakor a zsúfolásig megtelt tornacsarnokban megtörtént.” – tudósított az örömteli hírről a Szegedi Új Nemzedék című újság.

Idén, 2005-ben már 75 éves évfordulója lesz avató ünnepségnek

Mindez a mi iskolánkban, a *Rókusi Iskolában* történt *Szegeden*. Az új iskolaépület átadásával szimbolikusan felavatták az előző öt évben épült ötezer objektumot is. „...az alföldi népek, a tanyák világának, az Alföld falvainak és falu-városainak, meg nagy met-